

Recenzja pracy doktorskiej mgr Aleksandry Wolskiej pt.
„Osobowość a postawy wobec osób z zaburzeniami psychicznymi”

Przesłana mi do oceny praca doktorska mgr Aleksandry Wolskiej dotyczy bardzo istotnej dla psychologii klinicznej problematyki nawiązujące do głównych strategii i założeń psychiatrii środowiskowej. Dziedzina ta ulega w ostatnich latach istotnym przekształceniom, czego obrazem jest fakt, że poczynając od lat 50. ubiegłego wieku liczba pacjentów w amerykańskich szpitalach psychiatrycznych zmalała ponad pięciokrotnie.

Autorka ocenianej pracy przygotowała bardzo obszerny przegląd omawianej problematyki oraz bardzo dokładny opis podjętych przez siebie badań. Wykorzystała najnowszą literaturę dotyczącą omawianej problematyki i swoich badań a zrobiła to tak obszernie i dokładnie, że recenzowana praca rozrosła się do ponad 250 stron.

Należy podkreślić, że czytelnik znajduje tu solidnie przygotowaną krytyczną analizę dotychczasowych koncepcji oraz badań prowadzony przez zaawansowane pod względem naukowym ośrodki. Istotne jest to, że mgr Wolska ukazała najważniejsze koncepcje i wyniki badań przemawiające za tym, że należałoby odchodzić od dawnych koncepcji związanych z tradycyjną w klasycznej psychiatrii hospitalizacją, a realizować inny nowy model terapii i opieki psychiatrycznej oparty na nowych bardziej przyjaznych pacjentowi założeniach.

Analizując realizowane w różnych krajach rozwiązania w tej dziedzinie autorka pracy Ukazuje perspektywy systemowych zmian, jakie dokonują się w różnych krajach. Warto dodać, że coraz częściej, także i w Polsce zaczyna dostrzegać potrzebę istotnych zmian i związanych z nimi strategii, nawiązując do doświadczeń innych europejskich krajów.

Znaczenie pozytywnych wpływów środowiskowych i docenianie praw pacjentów korzystających z pomocy ośrodków psychiatrycznych, sprawia, że także w naszym kraju zaczyna się doceniać znaczenie bliskiej współpracy z rodziną i tworzy się grupy samopomocy.

Autorka wiele miejsce poświęca w swej pracy historycznym faktom związanym z dotychczasowymi formami świadczenia pomocy psychiatrycznej. Ukazane są w pierwszych rozdziałach pracy historyczne fakty dotyczące dokonań pionierów psychiatrii środowiskowej. Znajdujemy w pracy mgr Wolskiej obszerne dane o wybitnych postaciach które mieli istotny wpływ na to, że uwolnieni zostali dotąd zakuci w kajdany w pacjenci przebywający w w 19, wieku w szpitalach francuskich, brytyjskich i amerykańskich. Nie były łatwe i szybko dokonujące się zmiany. Kajdany zostały zastąpione kaftanami bezpieczeństwa. Chciałbym dodać, że wspólnie z promotorem pracy prof. Bogdanem Pietrulewiczem mieliśmy okazję oglądać w Paryżu w znanym Szpitalu Salpetriere w Paryżu historyczne dziś miejsca, w których dokonały się pierwsze w Europie reformy w terapii psychiatrycznej, a których inicjatorem był zasłużony w tej dziedzinie Philippe Pinel.

Na podkreślenie zasługuje dość wyraźnie zaznaczająca się w recenzowanej pracy dbałość autorki o poprawność metodologiczną przeprowadzonych badań. Zastosowane metody oraz postawione w badaniach hipotezy ujawniają dbałość i poprawność metodologiczną prowadzonych badań. Jestem przekonany, że oceniana praca zasługuje w pełni na ukazanie się drukiem jako oryginalna publikacja wnoszące wiele cennych pomysłów do praktyki psychiatrycznej w naszym kraju.

Ukazanie tych cech osobowości, które zostały przez autorką zaczerpnięte z modelu Wielkiej Piątki, a mają znaczenie w kształtowaniu postaw wobec osób z psychiatrycznymi schorzeniami, jest znaczącym osiągnięciem badawczym.

Mgr Wolska w końcowej części swej pracy krytycznie odnosi do niektórych wyników swych badań wskazując na fakt, że zostały uwzględnione zróżnicowane kategorie chorobowe u badanych pacjentów.

Wydaje się, że szczególnie istotnym czynnikiem mającym znaczenie dla wspomagania pacjentów korzystających z pomocy ośrodków psychiatrycznej pomocy, mają przejawiane wobec nich postawy ze strony bliższego i dalszego otoczenia. Dlatego warto upowszechnić wyniki tego badań i zadbać o to, by doprowadzać do korzystnych przekształceń postawy wobec tej grupy osób.

Podsumowując powyższe uwagi chciałbym powiedzieć, że praca doktorska mgr Aleksandry Wolskiej całkowicie spełnia wymogi stawiane rozprawom doktorskim. W moim przekonaniu zasługuje nawet na wyróżnienie. Warto też aby mogła ukazać się drukiem, by szerzej rozpowszechnić oparte na zawartych w niej wynikach badań

Biorąc pod uwagę powyższą walory tej pracy chciałbym przedstawić Wysokiej Radzie Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy formalny wniosek o dopuszczenie mgr Aleksandry Wolskiej do kolejnych etapów przewodu doktorskiego.

prof. Tadeusz Gałkowski